

Nr 7.

Av herrar **Lindholm** och **Wallentheim**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 20, med förslag till lag om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 20 med förslag till lag mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m. föreslås åtgärder i syfte att säkerställa de inkallades anställningsförhållanden efter avslutad tjänstgöring. Den bärande tankegången i propositionen synes härvid vara, att de till förstärkt försvarsberedskap inkallade givas en fast garanti för att de efter fullgjord tjänsteplikt kunna återvända till det arbete och de därmed förenade förmånerna inom det civila, som de före inkallelsen hade. Åtgärder av sådan art måste tillmätas ett betydande psykologiskt värde. Villigheten att bära de bördor, som beredskapstjänsten under alla förhållanden lägger på de inkallade, blir självfallet större, om de inkallade äga visshet om att inkallelsen icke äventyrar deras civila anställning. I 4 § av förevarande proposition stadgas, att »arbetstagaren vare ej pliktig att med anledning av tjänstgöringen vidkännas minskning i de med anställningen förenade förmånerna i vidare mån än som följer av uppehållet i arbetet». Denna paragraf torde närmast ha tillkommit i anledning av socialstyrelsens yttrande över det till styrelsen remitterade lagutkastet, i vilket yttrande framhålles, att värnpliktig, »som återtoges i sin civila anställning, ej på grund av frånvaron skulle vara pliktig vidkännas en uppenbar försämring i sina anställningsvillkor». Emellertid synes avfattningen av paragrafen i fråga lida av en viss otydlighet med avseende på den verkliga innebörden av densamma.

Det av oss tidigare anförda resonemanget måste enligt vår uppfattning gälla icke blott anställningen i och för sig, utan bör så långt möjligt är utsträckas till att gälla de i lagar och förordningar inskrivna reglerna för arbetslivets sociala utformning, såsom exempelvis rätten till semester. Enligt vad vi erfarit har det förekommit inom vissa industriella företag, att företagsledningen låtit tillkännagiva, att frånvaron från arbetet på grund av inkallelse till förstärkt försvarsberedskap icke kommer att inräknas i kvalifikationstiden för semester. Mot ett sådant förfaringssätt synes enligt vår mening fullgod anledning förefinnas att ingripa genom klart utformade bestämmelser från statsmakternas sida. Det kan icke anses rimligt, att den inkallade, som fullgör en honom av statsmakterna ålagd tjänsteplikt, berövas en rättighet, som statsmakterna genom lagstiftning i annan ordning ansett sig böra tillförsäkra honom. Enligt semesterlagen äro de, som fullgöra repetitionsövning, landstormsrepetitionsövning eller landstormsbefälsövning

berättigade att få inräkna jämväl denna tid som kvalifikationstid för semester.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta sådant förtydligande av eller eventuellt sådan ändring i det i förevarande proposition avsedda lagförslaget, att fullgörande av förstärkt försvarsberedskap icke må föranleda någon minskning av den semester tid och semesterersättning, som eljest skolat tillkomma den inkallade.

Stockholm den 3 oktober 1939.

Sigurd Lindholm.

Adolf Wallentheim.